

εἰς τὸ ὄξυγονον. Ἴδετε τὴν διαφορὰν! Μακρόθεν σὰς φαίνεται ὅλος φλογιζόμενος. Δὲν εἶναι ὅμως ἀληθῶς φλόξ, ἀλλ' ἕκαστον μῦριον τοῦ ἀνθρακος καίεται ὡς σπινθήρ, καὶ καιόμενον παράγει ἀνθρακικὸν ὄξύ. Θέλω διὰ δύο ἢ τριῶν πειραμάτων νὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι ὁ ἀνθραξ καίει ὡς σὰς εἶπα, καὶ δὲν δίδει φλόγα. Περὶ τούτου ἀμέσως.

Ἄντὶ νὰ λάβω μῦρια ἀνθρακος, λαμβάνω καὶ ἀνάπτω ἰκανῶς μέγα τεμάχιον αὐτοῦ, ὥστε νὰ ἠμπορήτε νὰ ἰδῆτε τὸ μέγεθος καὶ τὸ σχῆμά του, καὶ νὰ κρίνητε ἀκριβέστερον περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς καύσεως. Εἰς τὴν φιάλην αὐτὴν, ἣτις περιέχει ὄξυγονον, θέτω τεμάχιον ἀνθρακος, ἔχον προσδεδεμένον μικρὸν ξυλάριον, καὶ τὸ ξυλάριον τοῦτο ἀνάπτω διὰ ν' ἀνάψω δι' αὐτοῦ τὸν ἀνθρακα· διότι ἐκεῖνον δυσκόλως θὰ ἠδυνάμην ν' ἀνάψω ἀπ' εὐθείας. Ἴδου τώρα· καίει ὁ ἀνθραξ· ἀλλὰ φλόγα δὲν δίδει σχεδόν, ἢ δὲ ὀλίγη ἐκείνη τὴν ὁποῖαν βλέπετε προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας σχηματίζεται ὀλίγον ὄξυδιον. Ὁ ἀνθραξ ἐξακολουθεῖ καίων, καὶ παράγει βραδέως ἀνθρακικὸν ὄξύ διὰ τῆς ἐνώσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ ὄξυγονοῦ.

Ἐδὼ ἔχω ἄλλο τεμάχιον ξυλάνθρακος, ἐκ φλοιοῦ τινοῦ, ὅστις ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ ῥήγνυται, ἢ νὰ σκάνη καὶ νὰ σκορπίζεται ὅταν καίη. Διὰ τοῦ πυρὸς λοιπὸν διαλύομεν τὸν ἀνθρακα τοῦτον εἰς μῦρια ἀποπετῶντα. Κάθ' ἓν ἐκ τῶν μοριῶν τούτων ὅμως καίει ἀπαρλλάτως ὡς εἴδομεν πρὶν τὸν ὅλον ἀνθρακα, δηλαδὴ χωρὶς φλόγος. Βλέπετε ἀπείρους μικρὰς καύσεις, φλόγα ὅμως οὐδαμοῦ. Τοῦτο τὸ πείραμα πληρέστατα μὰς ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ἀνθραξ καίει, οὐχὶ ὡς φλόξ, ἀλλ' εἰς κατάστασιν σπινθήρων.

Ἴδου λοιπὸν ἀνθρακικὸν ὄξύ, παραχθέν ἐκ τῆς ἐνώσεως τῶν στοιχείων αὐτοῦ. Παράγεται ἀμέσως, καὶ ἂν τὸ ἐξετάσωμεν διὰ τοῦ ἀσβεστονέρου, θ' ἀνακαλύψωμεν ὅτι ἔχομεν τὴν αὐτὴν ὕλην ἣν σὰς περιέγραψα ἥδη. Συννοοῦντες 6 μέρη ἀνθρακος (ἀδιάφορον ἂν ἐκ τῆς σκόνης τοῦ ξυλάνθρακος ἢ ἐκ τῆς καύσεως τοῦ κηρίου) καὶ 16 μέρη ὄξυγονοῦ, θὰ ἔχωμεν 22 μέρη ἀνθρακικοῦ ὄξεος. Ταῦτα δὲ, συννούμενα μετὰ 28 μερῶν ἀσβεστοῦ, παράγουσιν, ὡς εἴδομεν, κοινὸν ἀνθρακοῦχον ἀσβεστον. Λάβετε τὸ ὄστρακον ὀστρακίδου, ἀποσυνθέσατέ το, καὶ ζυγίσατε τὰ διάφορα τῆς ἀναλύσεως προϊόντα· θὰ εὑρετε ὅτι ἐπὶ 50 μερῶν θὰ ὑπάρχωσιν 6 μέρη ἀνθρακος, 16 ὄξυγονοῦ, καὶ 28 ἀσβεστοῦ. Ἄλλ' ἀφήνω τὰς λεπτομερείας ταύτας. Εἶναι ξέναι εἰς τὸ ἀντικείμενον ἡμῶν, καὶ θέλω εἰς αὐτὸ νὰ ἐμμείνω.

Ἴδετε μετὰ πόσον θαυμασίας κανονικότητος ἀναλύεται ὁ ἀνθραξ (ὁ καθηγητῆς δεικνύει τὸ τεμάχιον ἀνθρακος τὸ ἐξακολουθοῦν νὰ καίη ἐν τῷ ὄξυγονῳ.) Φαίνεται ὡς ἂν διαλύεται εἰς τὸν ἀέρα ὅστις τὸν περιστοιχίζει. Ἄν ἦτον ἐν-

τελῶς καθαρὸς, δὲν θὰ ἔμενον οὐδὲν αὐτοῦ ἀπομεινάριον. Ὅταν μεταχειριζόμεθα ξύλον ἀκριβῶς καθαρισθὲν (καὶ εἶναι εὐκολον τοῦτο), ἢ καῦσις δὲν ἀφήνει στάκτην. Ὁ ἀνθραξ καίει ὡς τὰ πυκνὰ σώματα, ὧν μόνη ἡ θερμότης δὲν ἀρκεῖ ὅπως καταστρέψῃ τὴν στερεότητα, ἐξέρχεται ὅμως ὡς ἀτμὸς οὐδέποτε πυκνούμενος, οὐδέποτε γινόμενος οὔτε ῥευστὸς οὔτε στερεὸς εἰς τὰς συνήεις περιστάσεις. Περιέργον δὲ εἶναι ὅτι τὸ ὄξυγονον, ἀφ' οὗ δεχθῆ τὸν ἀνθρακα, οὐδὲ ὡς μεταβάλλεται ὡς πρὸς τὸν ὄγκον· οὔτε αὐξάνει, οὔτε ἐλαττοῦται, ἀλλὰ μένει ἀκριβῶς ὅσον ἦτον. Τὴν φύσιν μόνον μεταβάλλει, καὶ γίνεταί ἀνθρακικὸν ὄξύ.

Θέλω νὰ σὰς δεῖξω καὶ ἄλλο πείραμα διὰ νὰ ἐνηόσητε καλῶς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὄξεος. Ἀφ' οὗ εἶναι σῶμα σύνθετον ἐξ ἀνθρακος καὶ ὄξυγονοῦ, πρέπει νὰ ἔχωμεν τρόπον τοῦ νὰ χωρίζωμεν τὰς δύο οὐσίας. Καὶ τῷ ὄντι δυναμέθα ν' ἀναλύσωμεν καὶ τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ ὡς ἀνελύσαμεν τὸ νερόν. Ὁ ταχύτερος καὶ ἀπλούστερος τρόπος θὰ εἶναι νὰ μεταχειρισθῶμεν τινὰ οὐσίαν δυναμένην ν' ἀπορροφήσῃ τὸ ὄξυγονον· διότι, ἅμα τοῦτο λείψῃ, πρέπει νὰ μείνῃ μόνος ὁ ἀνθραξ. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι ὅταν ἔθεσα ὀλίγον ποτάσιον εἰς τὸν πάγον, τὸ μέταλλον ἐκεῖνο ἐχώρισε τὸ ὄξυγονον ἀπὸ τοῦ ὕδρογονοῦ. Ἄς προσπαθίσωμεν καὶ διὰ τὸ ἀνθρακικὸν τοῦτο ὄξύ νὰ λάβωμεν ἀποτελέσμα ἀνάλογον πρὸς τὸ παραχθέν ἐπὶ τοῦ ὕδατος τοῦ πάγου. Ἴδου ἀνθρακικὸν ὄξύ. Διὰ νὰ σὰς ἀποδείξω τὴν παρουσίαν του δὲν θέλω ταύτην τὴν φορὰν νὰ μεταχειρισθῶ ἀσβεστότερον, διότι ἠμπορεῖ νὰ βλάψῃ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ λοιποῦ πειράματος. Ἡξεύρετε ὅμως ὅτι τὸ ἀέριον τοῦτο εἶναι βαρὺ καὶ ὅτι σβύνει τὴν φλόγα. Διὰ τούτων τῶν ιδιοτήτων αὐτοῦ θὰ πεισθῶμεν ἂν ἔχωμεν ἐδῶ ἀνθρακικὸν ὄξύ. Βυθίζω φλόγα εἰς τὸ ποτήριον τὸ περιέχον, ὡς φρονῶ, τοιοῦτο ἀέριον. Βλέπετε· ἡ φλόξ ἐσβυσεν. Ἴσως μάλιστα τὸ ἀέριον εἶναι ἰκανῶς δυνατὸν, ὥστε νὰ σβύσῃ καὶ τὸν φωσφόρον, ὅστις ἠξεύρετε μετὰ πόσης δυνάμεως καίει. Ἴδου· τὸ τεμάχιον τοῦτο τοῦ φωσφόρου ἔθερμάνθη εἰς μέγαν βαθμόν. Τὸ βυθίζω εἰς τὸ ἀέριον, καὶ παύει νὰ καίη. Ὅταν τὸ ἐξαγάγω εἰς τὸν ἀέρα, ἢ καῦσις ἐπαναλαμβάνεται, διότι ὁ ἀὴρ παρέχει εἰς τὸν φωσφόρον τὴν τροφήν ἣτις τῷ ἐλλείπει ἐντὸς τοῦ ποτηρίου. Πεισιμῆνος λοιπὸν ἦδη ὅτι τὸ ποτήριόν μου περιέχει ἀνθρακικὸν ὄξύ, λαμβάνω ὀλίγον ποτάσιον, οὐσίαν ἣτις ἐνεργεῖ ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ ἀερίου τούτου. Δύναται νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ὅταν εἶναι εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν· ἀλλὰ τότε περιβάλλεται μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ ἐπιδερμίδος ἣτις τὴν προστατεύει. Διὰ τοῦτο, ἂν τὴν θερμάνωμεν τόσον ὥστε νὰ καίη εἰς τὸν ἀέρα, καθὼς ἄλλως τε ἐθερμάνωμεν καὶ τὸν φωσφόρον, θὰ εἴμεθα βεβαίωτεροι περὶ

σοχήν τοῦ Μαρσέλ, χωρίς ὅμως νὰ λέγη τίποτε, παρετήρει ἀπό τινων ἐβδομάδων τὴν μετὰ τῆς Καρίνας σχέσιν τοῦ ὑποπλοιάρχου· διὰ τοῦτο ἡ ἐξομολόγησις αὐτοῦ δὲν τὸν ἐξέπληξε.

— Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἶπε μόνον, γνωρίζεις ὅτι ἐγὼ εἶχον ἄλλα σχέδια διὰ σέ· ὁμολογῶ ὅμως ὅτι μετὰ τὴν κόρην τοῦ Κ. Βανσκέπ δὲν εὕρισκω συμπαθεστέραν καὶ καλλιτέραν κόρην τῆς Καρίνας. Ἐλπίζω ὅτι θὰ εὐτυχήσης μετ' αὐτῆς, ἂν καὶ οἱ δύο στερεῖσθε χρημάτων. . . . Ἐξῆσα πολὺν καιρὸν καὶ ἐγνώρισα πολὺν κόσμον καὶ πολλοὺς πλουσίους, ὥστε ἐπέισθην ὅτι δὲν φέρουν τὰ πολλὰ χρήματα τὴν εὐτυχίαν.

— Φίλε μου, ὑπέλαβεν ὁ Μαρσέλ, θὰ ἔρχεσαι καθ' ἡμέραν νὰ περᾷς μαζί μας τὴν βραδεῖάν σου, ἡ σύζυγός μου θὰ σοῦ ἐτοιμάζῃ τὸ ποῦντσι. Σὺ δὲν ἔχεις οὔτε οἶκον οὔτε οἰκογένειαν, ὁ οἶκός μας λοιπὸν θὰ ᾔηνε ἰδικός σου. . . . θὰ βαπτίσῃς καὶ τὸ πρῶτον τέκνον μας. Ἐπειδὴ σοὶ ἀρέσκουν αἱ ἰσπανικαὶ παροιμίαι σοὶ λέγω καὶ ἐγὼ τὴν ἐξῆς· Mas vale buen amigo que pariente ne primo, προτιμότερος εἶνε ὁ καλὸς φίλος παρ' ὁ συγγενῆς ἢ ὁ ἐξάδελφος.

— Καλὰ, καλὰ! θὰ ἴδωμεν, ἀπήντησεν ὁ πλοίαρχος ἀποστρέφων τὴν κεφαλὴν καὶ σπογγίζων λάθρα διὰ τῆς χειρὸς τὰ ὑγρανθέντα του βλέφαρα.

Μετὰ τοῦτο, ὁ Μαρσέλ ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν Λάξ τὰ σχέδιά του.

Ὁ γηραιὸς Λάξ τὸν ἤκουσεν ἔχων κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ στήθος, ἀκίνητος καὶ σιγηλός. Ἐφαίνετο ὡς ἄνθρωπος, ὃν ἐκπλήσσει εἰδησίαι, ἢ αἰσθάνεται εἰσδύουσαν εἰς τὴν καρδίαν του καὶ ἀφαιροῦσαν ἀπ' αὐτοῦ τὸ λογικόν. Τέλος ἤγειρε τὴν κεφαλὴν·

— Σὰς ἀγαπᾷ λοιπόν; εἶπε βραδέως ἀλλ' ἐντόνως.

— Πιστεύω, ἀπήντησεν ὁ Μαρσέλ φοβισμένως ὀλίγον διὰ τὴν ἐρώτησιν.

— Καὶ σεῖς τὴν ἀγαπᾶτε;

— Ναί.

— Ὅπως πρέπει τις ν' ἀγαπᾷ ἔντιμον καὶ καλὴν κόρην; ὅπως ὁ ἐνάρετος ἄνθρωπος ἀφείλει ν' ἀγαπᾷ τὴν γυναῖκά του;

— Ναί, μάλιστα.

— Ἡξεύρετε ὅτι δὲν ἔχει ἄλλην προῖκα παρὰ τὰ ὀλίγα ἐκεῖνα χρήματα τὰ ὁποῖα ἐκληροδότησεν εἰς αὐτὴν ἡ εὐεργετήριά της;

— Τὸ ἠξεύρω.

— Ὅτι εἶνε κόρη πτωχοῦ ναύτου, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ προαγωγὴν εἰς τὸ Σουηδικὸν ναυτικόν;

— Τὸ ἠξεύρω.

— Καὶ νομίζετε ὅτι νέος καὶ ἀνεπτυγμένος ἄνθρωπος ὡς σεῖς δὲν θὰ μεταμεληθῇ διότι συνέδεσε τὴν τύχην του μετὰ ταπεινῆς ξένης, πτωχῆς καὶ ἀπροστατεύτου;

— Εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ μεταμεληθῶ.

— Κυττάξετέ με κατὰ πρόσωπον!

Ὁ Μαρσέλ ἠτένισε τοὺς διαυγεῖς ὀφθαλμοὺς του πρὸς τὸν Λάξ· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξήγουν τὴν εἰλικρίνειαν τῆς ψυχῆς του.

— Σὰς πιστεύω, εἶπεν ἐκεῖνος, διότι ἂν τοιαύτη φυσιογνωμία ἐψεύδετο, τετέλεσται τότε! δὲν ἔπρεπέ τις νὰ πιστεῖται τίποτε εἰς τὸν κόσμον. Σὰς πιστεύω καὶ σὰς ἐμπιστεύομαι ὅτι, ἔχω τιμιώτατον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, τὸν μόνον μου θησαυρὸν καὶ τὴν χαρὰν μου τὴν μόνην. Ἀγαπᾶτέ την. Νὰ τὴν ἀγαπᾶτε, νὰ ᾔσθε καλὸς με αὐτὴν, αὐτὸ, αὐτὸ καὶ μόνον ζητεῖ ὁ γέρον, ὁ πολυπαθὴς πατήρ της. Ἔστέ ἐνίοτε καὶ εὐσπλαγχνικὸς δι' αὐτὴν ἂν τὴν ἴδῃτε ἀδύνατον καὶ πάσχουσαν. Θὰ σὰς ἀγαπήσῃ, ναί, ὡς ἡγάπησε τὸν γηραιόν της πατέρα. Ποτὲ, ποτὲ δὲν θὰ παραβῇ τὰ πρὸς ὑμᾶς καθήκοντά της.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Μαρσέλ ἠγέρθη ταχέως, ἐσφιγξέ περιπαθῶς τὸν πιλότον εἰς τὰς ἀγκάλας του.

— Ἀκουσον, προσέθηκεν ὁ Λάξ μετὰ συγκινησεως, ἥτις καθίστα τρέμουσαν τὴν φωνὴν του, μίαν ἀκόμη χάριν ἔχω νὰ σοῦ ζητήσω, νὰ πάρετε καὶ ἐμὲ μαζί σας. Ἡξεύρω πολὺ καλὰ ὅτι συχνὰ οἱ γέροντες γονεῖς δὲν εὐχαριστοῦσι τὰ νεαρὰ ζεῦγη καὶ δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι πολὺ θὰ αἰσθανθῶ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τῆς πατρίδος μου, ἀπὸ τῶν συμπολιτῶν μου, ἀπὸ τῶν παλαιῶν μου ἔξω· ἀλλ' ὅμως, ὅχι, ἀδύνατον εἶνε ν' ἀποχωρισθῶ ἐκείνης, ἥτις εἶνε ἡ μόνη τοῦ βίου μου παρηγορία. Δὲν θὰ σὰς ἐνοχλῶ μικρὰ γωνία εἰς τὸ σπίτι σας μοῦ ἀρκεῖ. Καὶ ὅταν θ' ἀναχωρῆς διὰ νὰ ταξιδεύης, θὰ εὐχαριστεῖσαι ἴσως ἀναλογιζόμενος ὅτι δὲν θὰ ᾔηνε μόνη ἡ Καρίνα, ὅτι θὰ ᾔηνε μετ' αὐτῆς ὁ πατήρ της, ὅτι θὰ τῆς ὁμιλεῖ περὶ σοῦ, ὅτι θὰ τὴν παρηγορεῖ ὅτε μακρὰν θ' ἀκούηται ἡ τρικυμία. Πάρτέ με μαζί σας, Μαρσέλ μου φίλατε!

— Καὶ ἐνόμισες, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος δακρῶν, ὅτι θὰ διελογιζόμενῃ κἂν νὰ πράξω ἄλλως; Ἡ Καρίνα θὰ ἐπιειθετό ποτε ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ σὰς; Καὶ ἐγὼ, τάχα, δὲν ὀφείλω νὰ σὰς ἀγαπῶ ὡς πατέρα;

— Εὐχαριστῶ, εἶσαι καλὸς καὶ εἰλικρινῆς, σὲ πιστεύω. Περιμένειε μίαν στιγμὴν, ἔρχομαι.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ Λάξ κατέβη κάτω.

Ὁ Βλονδῶ ἀνυπόμονος νὰ μάθῃ τὴν ἐκβασιν τῆς συνδιαλέξεως προὐχώρησε πρὸς τὸν Μαρσέλ ἄμα τὸν εἶδε μόνον.

— Ἐτελείωσεν, εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος, ὁ πατήρ συγκατετέθη. . .

— Σὲ συγχαίρω, ἀπήντησε ζωηρῶς ὁ πλοίαρχος, εὐχομαι νὰ ᾔσθε εὐτυχεῖς.

— Ἐλπίζω, ὑπέλαβεν ὁ Μαρσέλ, ὅλος περιχαρῆς.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσῆλθεν ὁ Λάξ ἄ-

γήματος Ὀλλανδοῦ τινὸς εὐρεθέντος εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν· ἔρριπτεν ἐκανελημμένως πρὸς τὸ θηρίον διάφορα ἐνδύματα καὶ ἄλλα πράγματα, ἅτινα εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ· τὸ θηρίον ἴστατο ὀσφραϊνόμενον ἐκάστοτε διὰ νὰ ἴδῃ ἂν ἦτο φαγώσιμὸν τὸ ριφθὲν καὶ τοιουτοτρόπως αὐτὸς ἠδυνήθη νὰ σωθῇ.

Τέλος ἡμέραν τινὰ εἶχε κοπάσει ἡ τρικυμία, οἱ ναῦται ἐξῆλθον πάλιν πρὸς θήραν, φαιδροὶ πάντες μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ Τρομπῶν, ἀλλὰ τὴν φαιδρότητα ἐκείνην ἔμελλε νὰ σκιασῇ τὸ πένθος.

Τὰ τρία πλοία εἶχον ὁμοῦ ἐξέλθει τοῦ Μαρσέλου ὄρμου καὶ ἀφοῦ ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐπλευσαν παρουσιάσθη πρὸ αὐτῶν ὁλόκληρος ἀγέλη θλασσιῶν ἵππων (morses) μικρῶν καὶ μεγάλων, κειμένων ἐπὶ τινος ἀπεράντου παγίνου ὑψώματος. Οἱ ναῦται ἐθορύβησαν ἐπὶ τῇ θέᾳ, ἀλλ' ὁ θόρυβος ἐκεῖνος ἀφύπνησε τὰ ζῶα, ἅτινα ἐχύθησαν διὰ μιᾶς εἰς τὰ κύματα πλὴν τριῶν. Τὰ τρία ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἦσαν θηλυκὰ καὶ εἶχον μαζῆ των καὶ τὰ μικρὰ των, ἐφαίνοντο ὡς νὰ μὴ εἶχον νοήσει τί τάχα ἦτο ἐκεῖνο, ὅπερ εἶχε ταράξει τὴν ἡσυχίαν τῶν ἄλλων καὶ ἔστρεφον περιέργως δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὴν κεφαλὴν των. Ὁ Δαμπελὲν καὶ Φραισνοῦ, φοβούμενοι μὴ χάσῃ καὶ τὰ τρία ἐκεῖνα ἀκόμη, ἔριψαν εὐθὺς τὰς ἀρπάγας, ἀλλ' αὐτὰ δυστυχῶς ἐγλύστρισαν ἐπὶ τοῦ θωρακοσιδοῦς δέρματος τῶν μητέρων καὶ ἐπλήγωσαν καιρίως δύο μικρά. Διπλῆ ἀτυχία, τὸ μὲν διότι ἔχانون τὰ μεγάλα, τὸ δὲ διότι ἔμελλον νὰ διατρέξῃσι σπουδαιότατον κίνδυνον, ἐπειδὴ ἐξ ὧν ἐν γένει τῶν ζῶων οὐδὲν ὑπερβαίνει τὸν θαλάσσιον ἵππον κατὰ τὴν πρὸς τὰ νεογνά του στοργήν. Καὶ τῷ ὄντι μόλις τὰ πληγωθέντα ἀφῆκαν στεναγμὸν ἢ μίαν μῆτηρ ἔλαβε τὸ ἰδικόν της μὲ τοὺς ἐμπροσθίους πόδας καὶ ἐρρίφθη ἀπελπισ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡδύνατό τις νὰ παρακολουθήσῃ τὸν δρόμον, ὃν εἶχε διατρέξει, διότι τὸν εἶχε βάψει τὸ αἷμα. Ἐνίοτε ἀνέβαιναν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὡς διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ τὸ ἀσθενές! Αἶφνης ἡ μῆτηρ τὸ καταλίπει· εἶχεν ἀποθάνει... Ἐκεῖνη σπεύδει εἰς ἐκδικήσιν, συγχρόνως δὲ τρέχουσι καὶ αἱ δύο ἄλλαι μητέρες. Ἐπιπίπτουσι τρεῖς κατὰ τῆς λέμβου, ὅποθεν εἶχον ἐξέλθει αἱ ἀρπάγαι αἱ πληγώσασαι τὰ τέκνα των. Δύναται νὰ φαντασθῇ τις οἷος τότε ἁγῶν συνήφθη ὑπὸ τῶν ναυτῶν πρὸς τὰ θηρία, θηρία, ἃ ἤλαυνεν ὁ πόνος καὶ ἡ μητρικὴ στοργή. Ἀλλὰ δὲν ἤρκεσε τοῦτο. Ὡς ἂν νὰ εἶχον ζητήσῃ αἱ μητέρες ἐκεῖναι βοήθειαν, ἐξ νέας θηρία ἀνέδυσαν ἀπὸ τῶν ὑδάτων καὶ ἤλθον εἰς βοήθειαν. Ἦτο πλέον πάλιν ἢν ἐπέτεινεν ὁ ἀπελπισμός. Ὡμοιοῖζε πρὸς τὴν πάλιν τῶν Ὀρατιῶν πρὸς τοὺς Κουριατίους, πρὸς τὴν τῶν τριάκοντα Βρεττανῶν κατὰ τῶν τριάκοντα Ἀγγλων ἔνθα ἐνεφανίσθη ὁ Βωμανοῦρ κραυγάζων

«Πῆς τὸ αἷμά σου, Βωμανοῦρ!» Ἀλλ' οὐδεὶς θεατῆς διὰ νὰ κροτήσῃ ὑπὲρ τοῦ νικητοῦ τὰς χεῖρας. Καὶ καθὼς εἰς τὰς καλουμένας δικαστικὰς μονομαχίας τοῦ μεσαιῶνος ἐκ τῶν προτέρων ἐσκιάπτετο ὁ τάφος ὁ μέλλον νὰ δεχθῇ τὸν ἠττηθέντα, ἔχασσε καὶ ἐδῶ διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ ἠττηθῶσιν ὁ τάφος μαῦρος καὶ βαθὺς εἰς τῶν κυμάτων τὴν ἄβυσσον.

Τρία ἐκ τῶν ζῶων ἐκεῖνων περιέτρεχον τὴν λέμβον ὡς διὰ ν' ἀναγνωρίσωσι ποῦ εἶνε ἀσθενεστέρα. Ἀμα δὲ προσέβαλον αὐτὰ οἱ ναῦται ἐπέπεσον τὰ ἄλλα τέσσαρα, κατέλαβον διὰ τῶν ὀδόντων τὸ πλοῖον, ὡς τὰ πλοῖα τὰ ῥωμαϊκὰ κατελάμβανον κατὰ τοὺς πρώτους κερχηδονικοὺς πολέμους τὰ τῶν Καρχηδονίων μὲ τοὺς κόρακας καὶ τὰς σιδηρὰς χεῖρας. Ὁ κίνδυνος ἦτο ἐνόπιόν των! Δὲν παρήλθε πολλὴ ὥρα καὶ τριγμὸς ἀπαίσιος ἠκούσθη· ὁ εἰς τοῖχος τοῦ πλοιαρίου ἐνέδωκεν εἰς τὴν ὄρμην τῶν ὀδόντων ἐνὸς ἐκ τῶν θηρίων. Τὸ κύμα ἔρρευσε ἐντὸς τοῦ πλοίου ὅπερ μετ' οὐ πολὺ ἀνετράπη. Τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐκ τῶν δυστυχῶν ναυτῶν ἐχάθησαν, οἱ ἄλλοι μάρτην προσεπάθησαν νὰ σωθῶσι κολυμβῶντες. Ἐβάρυνον αὐτοὺς τὰ χειμερινὰ των ἐνδύματα καὶ ὑποδήματα, κατεδίωκον δὲ καὶ τὰ θηρία. Δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καταφθάσωσι τὴν ἀκτὴν. Ἐπερανθρώπους κατέβαλε προσπαθείας ὁ Μαρσὲλ ὅπως σώσῃ τοὺς ἀνδρας, μαθὼν τὰ γενόμενα παρὰ τοῦ Δαμπελὲν μόλις διασωθέντος· ἀδύνατον' ἐκ δέκα ἀνδρῶν, ἐπανάφερε τρία πτώματα· τῶν ἄλλων οὐδὲ τὰ πτώματα εὐρέθησαν· τὰ εἰχον παρασύρει ὁ ἄνεμος καὶ τὰ κύματα.

Τὸ πλήρωμα ἅπαν περιλύπει περιεσύνεζαν τὰ πτώματα, τὰ ἔθαψαν εἰς τάφον βαθύν, ἵνα μὴ γείνωσι βορὰ τῶν ἄρκτων, νύχθησαν ἐπ' αὐτῶν καὶ ἔστησαν σταυρὸν παρήγορον.

Καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς στιγμὴν ἡ θάλασσα ἐξέβρασε δύο ἄλλους νεκροὺς οὔτινες ἐφαίνοντο ὡς ἂν νὰ ἐζήτουν τὸ τελευταῖόν των ἄσυλον παρὰ τῶν ζώντων.

Οἱ ναῦται μετ' εὐλαθείας ἔθαψαν καὶ ἐκεῖνους, παρὰ τὸν τάφον τῶν συναδέλφων των καὶ ἐπέστρεψαν ἔπειτα πάντες περιλύπει καὶ σιγηλοὶ ἐπὶ τῆς *Ρόζας Μαρίας*.

Εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ πλοίου ὁ Λᾶξ καὶ ὁ Βλονδῶ ἐκάπνιζον.

Τῆς Καρίνας εἶχον κοκκινίσει οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκ τῶν δακρύων.

— Τί δυστύχημα! ἐψιθύρισε ὁ Βλονδῶ.

— Φοβερόν! ἀπήντησεν ὁ Λᾶξ.

Καὶ εἰσῆγαν. Εἰς τὸν κοιτωνίσκον, ἔνθα ἐκάθητο δὲν ἤκουε τις εἰμὴ τὸν μονότονον κτύπον, τὸν δηλοῦντα ὅτι φεύγουσιν ἀνεπιστρεπτὶ αἱ ὥραι καὶ τῆς θαλάσσης τὸν κυματισμὸν.

XAVIER MARMIER

Μίλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

Ἐπιταὶ συνέχεια.